

Utgreiing etter Åpenhetsloven

Sunnhordland kraftlag AS
2025

Aktsemdsvurderingar for 2025

Åpenhetsloven pålegg verksemder å gjennomføra aktsemdsvurderingar, grunngje desse skriftleg og svara på informasjonskrav frå ålmenta. Som ein medviten aktør tek SKL dette samfunnsoppdraget på alvor. Me arbeider iterativt med å fremja anstendige arbeidsforhold, likeverd og HMS både i eiga drift, hos forretningspartnarar og i leverandørkjeda. Denne utgreiinga er utarbeida i samsvar med *Åpenhetsloven* og følger anerkjente internasjonale rammeverk:

- FNs rettleiande prinsipp for næringsliv og menneskerettar.
- OECD sine retningslinjer for aktsemdsvurderingar for ansvarleg næringsliv.
- DFØ si høgrisikoliste som grunnlag for våre analysar.

Våre etiske retningslinjer og levereglar

Arbeidet med menneskerettar og anstendige arbeidsforhold er forankra i SKL sine etiske retningslinjer (levereglar). Desse gjeld for alle som arbeider i, for eller med SKL, uansett rolle, nivå eller geografi. Me aksepterer inga form for barnearbeid, tvangsarbeid, korrupsjonsliknande forhold, diskriminering eller forskjellsbehandling. Desse verdiane er integrerte i alle SKL sine førespurnader og kontraktar. Me stiller tydelege krav til at samarbeidspartnarar etterlever våre etiske retningslinjer og rapporterer eventuelle avvik.

Vårt overordna mål er at ingen skal bli skada i arbeid for SKL - verken i eiga drift, i anleggsprosjekta våre eller vidare ut i leverandørkjeda.

Varslingskanal

Rutinar for varslings av kritikkverdige forhold, i samsvar med arbeidsmiljøloven, er dokumentert i SKL si personalhandbok. Kritikkverdige forhold, samt brot på SKL sine levereglar, juridiske eller etiske forpliktingar, kan meldast anonymt i SKL sitt kvalitetssystem. Alternativt kan varslings skje direkte til næraste leiar eller til den leiaren ein kjenner seg tryggast med å varsle til.

Sunnhordland kraftlag

Om verksemda vår

Sunnhordland kraftlag AS (SKL) er ein reindyrka produsent av fornybar energi, med hovudkontor og driftssentral i Leirvik på Stord. Kraftproduksjonen vår er knytt til vass- og vindkraft i Vestland og Rogaland fylke.

Vasskraft

Kjernen i verksemda er vasskraftproduksjon med driftsmiljø i Matre (Kvinnherad) og Litledalen (Etne). Her utnyttar me store vassressursar, blant anna i Blådalsvassdraget og Etnevassdraget. I tillegg eig og driv me ei rekke kraftverk i Fusa, Vindafjord, Tysvær og på Stord. SKL har også eigardelar i større fellesskapsprosjekt som Sima- og Ulla-Førre-kraftverka, samt kraftproduksjonen i Sauda gjennom AS Saudefaldene.

Vindkraft

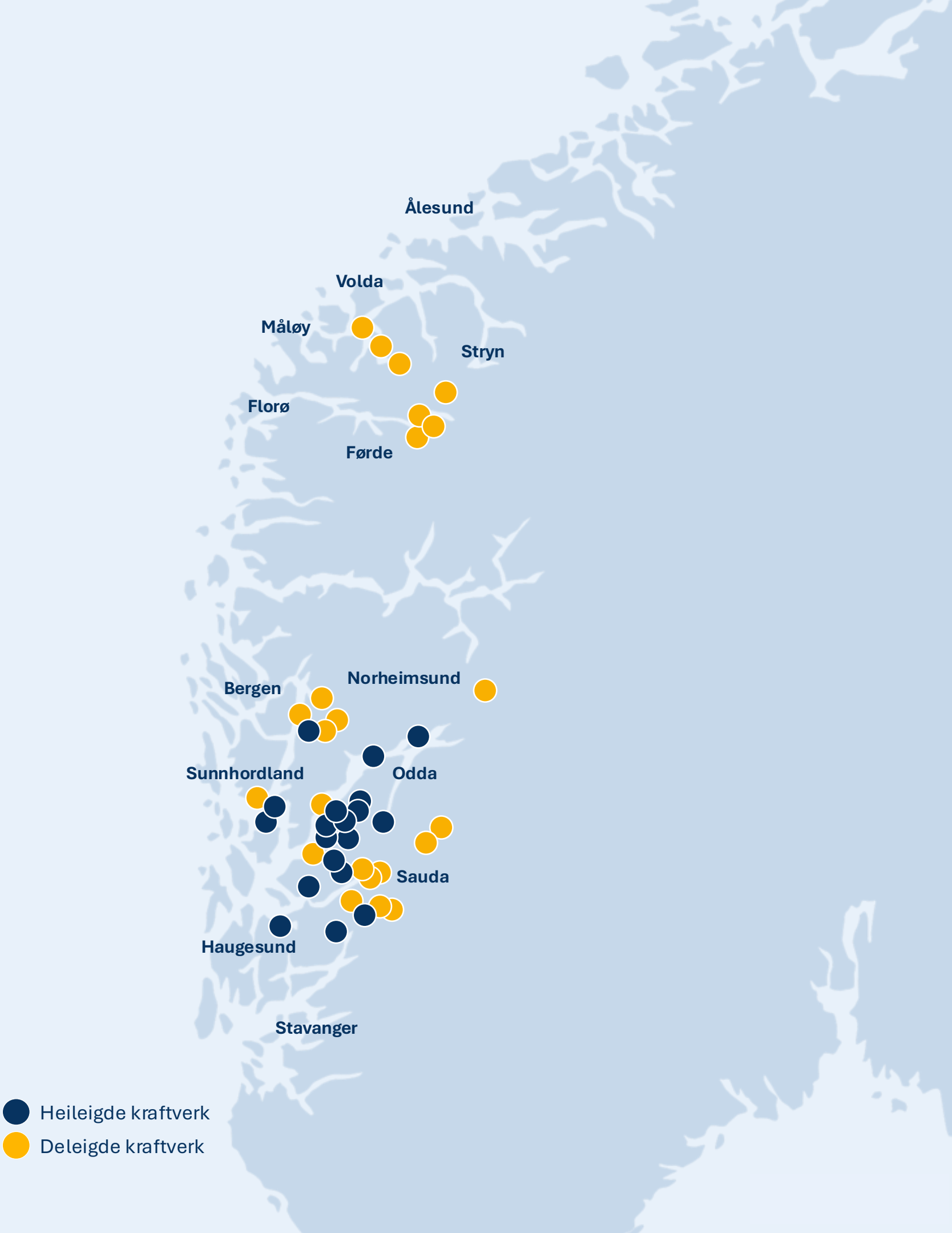
SKL har dei siste åra styrka posisjonen sin innan vindkraft, der Midtfjellet Vindpark i Fitjar kommune utgjer den største delen av porteføljen. Dette er ein av dei største vindparkane i landet med 55 turbinar i drift. Les meir om Midtfjellet Vindpark sitt arbeid med *Åpenhetsloven* [her](#). Ved utgangen av 2025 utvida SKL porteføljen ytterlegare ved å overta det fulle eigarskapet i vindparkane Gismarvik og Storøy i Rogaland.

Småkraft

Småkraftsatsinga skjer hovudsakleg i eigne dotterselskap og tilknytt selskap. I konsernet inngår 13 småkraftverk i dotterselskap med ein total midlare kraftproduksjon på 153 GWh. I 2025 starta utbygging av to nye småkraftverk med ein venta produksjon på høvesvis 18 og 15 GWh.

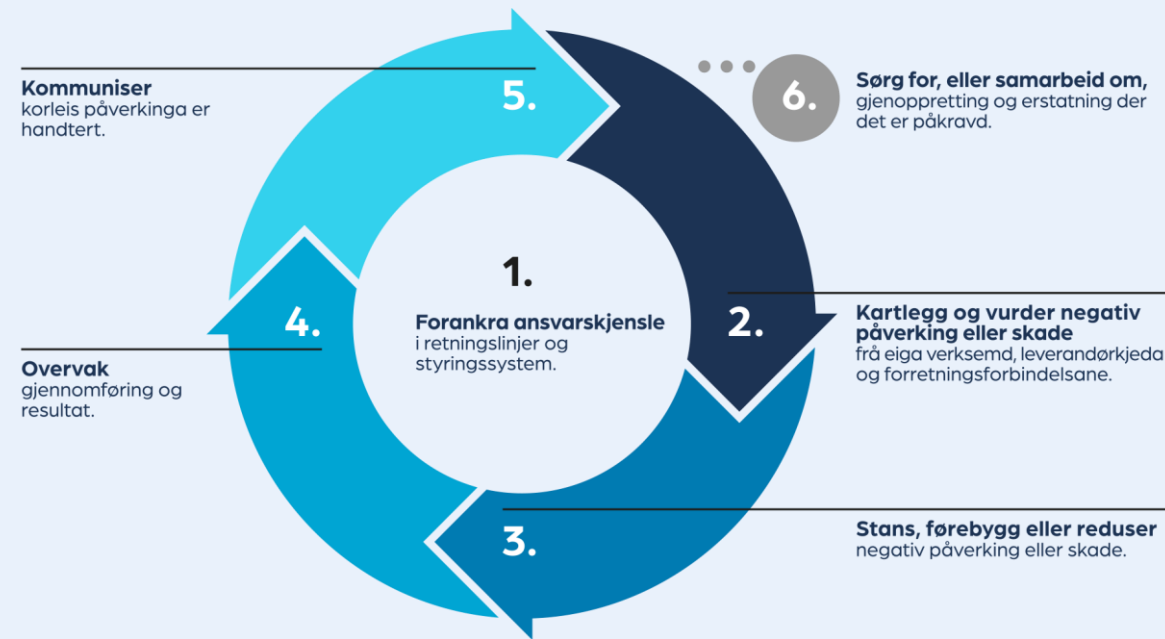
Omfang

Samla årsproduksjon for konsernet i 2025 utgjer over 3,2 TWh. Gjennom vår verksemd og våre eigarskap er me ein del av verdikjeder som omfattar både teknisk drift, vedlikehald og utbygging av infrastruktur knytt til fornybar kraft. Les meir om Sunnhordland kraftlag i [årsmeldinga for 2025](#).

Slik gjennomfører me aktsemdsvurderingane våre

Me gjennomfører aktsemdsvurderingar for å kartlegga, førebygga og følga opp faktiske og potensielle negative konsekvensar for menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i eiga verksemd og i leverandørkjeda. Arbeidet er forankra i kvalitetssystemet vårt og følgjer OECD sine retningslinjer for ansvarleg næringsliv.

1. Arbeidet med aktsemdsvurderingar er forankra i SKL sitt verdigrunnlag, levereglar og etiske retningslinjer for leverandørar. Desse skal etterlevast av alle som jobbar i, for eller med SKL.
2. Me gjennomfører regelmessige risikoanalysar av eiga verksemd og anleggsprosjekt for å avdekka potensielle brot på anstendige arbeidsforhold.
3. Det blir iverksett målretta tiltak, avvikshandtering og kontraktmessige krav for å handtera og minimera den avdekka risikoen.
4. Me følgjer opp iverksette tiltak gjennom laupande datainnsamling, evalueringar, vernerundar og revisjonar for å minimera risiko.
5. Resultata og handteringa av vurderingane blir offentleggjorde i den årlege utgreiinga etter *Åpenhetsloven* og gjort tilgjengeleg ved førespurnad.
6. Dersom SKL har valda eller medverka til skade, skal me bidra til retting i tråd med gjeldande regelverk.

Slik hentar me inn informasjon

For å sikra ein ansvarleg drift og leverandørkjede, er ei strukturert tilnærming heilt avgjerande i SKL sitt arbeid med aktsemdsvurderingar. Desse vurderingane kviler på to sentrale pilarar, som omfattar tett oppfølging i anleggsprosjekta i tillegg til overordna og digital informasjonsinnhenting frå vesentlege leverandørar.

Vernerundar og byggemøte

Som ein vesentleg del av våre aktsemdsvurderingar gjennomfører me vekentlege vernerundar og faste byggemøte i alle anleggsprosjekt. Her er arbeidsforhold og HMS alltid sentrale tema for drøfting. Denne praksisen sikrar oss direkte dialog med både prosjektleiinga og dei som utfører det praktiske arbeidet på anlegget. Dette gjer at faktiske og potensielle avvik kan bli identifisert tidleg, og handtert laupande gjennom målretta tiltak.

Årleg eigenrapportering

Frå 2025 vil SKL nytta *Factlines* si digitale løysing for å følga opp etiske, sosiale og miljømessige forhold i leverandørkjeda. Gjennom ei årleg eigenrapportering vurderer me leverandørane ut frå FNs Global Compact-prinsipp, eigen oppfølgingspraksis og risikoen for brot på etiske retningslinjer. Svara dannar grunnlag for analysar av om god praksis er etablert i tråd med *Åpenhetsloven* og våre eigne kontraktsvilkår.

Leverandørane våre er forplikta til å følga dei etiske retningslinjene våre og sikra ansvarleg drift i eigne innkjøp og produksjon. Ved signal om avvik følger SKL opp med direkte førespurnader. Avhengig av risiko og omfang, vurderer me forbetringstiltak i samarbeid med leverandøren for å sikra nødvendige endringar i verdikjeda.

Våre risikovurderingar

Personskadar

Det viktigaste ansvaret og den fremste prioriteringa til SKL er å sikra at alle kjem trygt heim frå jobb. Me har ein nullvisjon for personskadar, med eit mål om ingen alvorlege skadar på både egne tilsette og leverandørar som arbeider på anlegga våre.

SKL opererer i ein bransje med høg risiko for personskade. Dei tilsette, entreprenørar og underleverandørar jobbar i krevjande omgivningar som vassvegar, høgspenningsanlegg, tunnelar og ulendt terreng. Her blir dei eksponerte for farar som elektrisk straum, klemfare, fall, støy, kjemikalier, eksplosivar og tunge løft. I tillegg handterast mobilt og roterande verktøy, hydrauliske system og anna krevjande maskineri. I dei større utbyggingsprosjekta våre utgjør masse- og tungtransport under vanskelege vår- og vegforhold ein stor risikofaktor.

Hendingar i eiga drift

I 2025 hadde SKL ingen skadar med fråvær (H1-skadar), mens det blei registrert to skadar utan fråvær som kravde tilrettelagt arbeid (H2-skade). Dette var ei hending kor ein tilsett fall frå stege og braut armen, og ein kuttskade etter knivbruk som måtte syast av lege. Sju HIPO-hendingar (nesten-uhell med høgt potensiale for alvorleg skade) blei registrert, mellom anna:

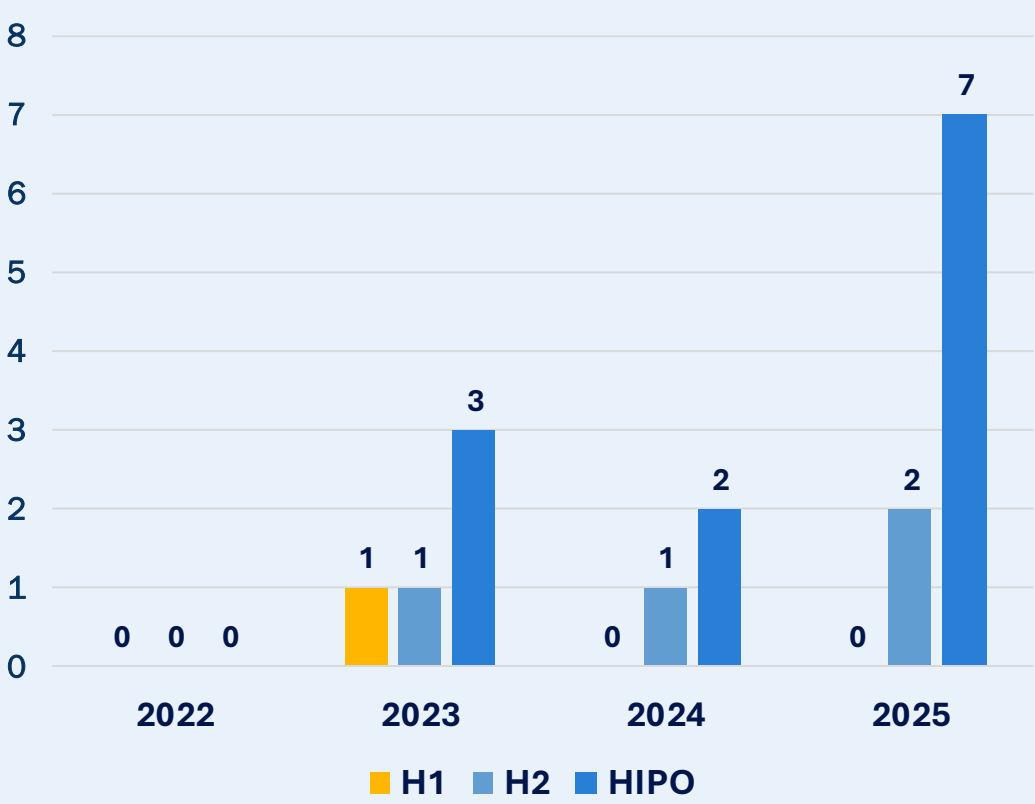
- To påkøyrslar av hjort.
- Observasjon av arbeid i høgda utan sikring.
- Bølgeblekkplate fauk opp og skada bil ved helikopterlanding.

Hendingar i anleggprosjekta

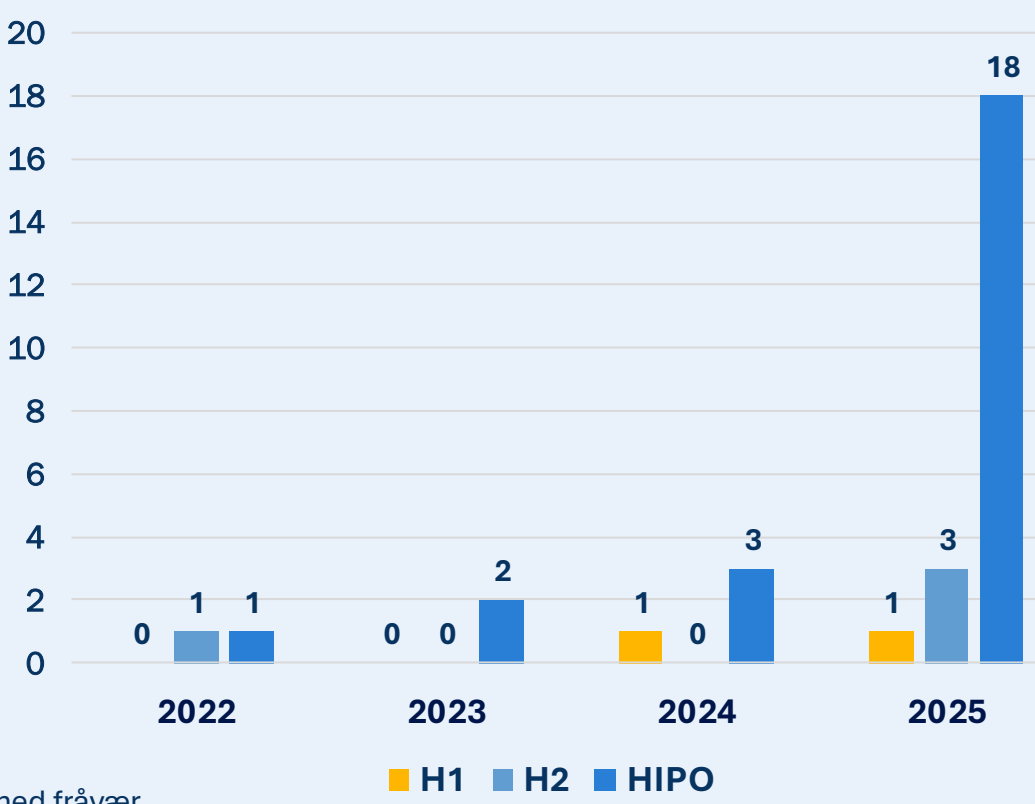
I anleggsprosjekta blei det registrert èin H1-skade, der ein tilsett hos underleverandør fall ned frå eit røyr og forstua ankelen. Vidare blei det tre H2-skadar kor èin fekk kutt i finger, èin fekk kutt i panna og èin fekk klemskade i finger. Den markante auka i HIPO-hendingar (18) skuldast i hovudsak auke i prosjektaktivitet, særleg knytt til oppstarten av Blåfalli Fjellhaugen-prosjektet hausten 2025. Her har me registrert fleire nesten-uhell med alvorleg skadepotensiale, mellom anna:

- Fleire hendingar med arbeid nært høgspenningsanlegg.
- Køyring i høg fart med lastebil.
- Farleg køyring med store køyretøy.
- Velt av dumperkasse utfor smal veg.
- Stein som rulla ut av gravemaskin-grabb med pågåande arbeid nært ved i grøft.
- Sprengingsuhell.

HMS hendingar i eiga drift

HMS hendingar i anleggsprosjekt

- H1: Skade med fråvær.
- H2: Skade utan fråvær, men krev tilrettelegging.
- HIPO: Nesten-uhell med høgt potensial for alvorleg skade.

Våre risikovurderingar

Trafikksikkerheit og lokal infrastruktur

Høg prosjektaktivitet medfører ein monaleg auke i tungtransport, både som følge av omfattande massetransport og frakt av store, tunge komponentar. Transporten føregår under krevjande vestlandske vêr- og vegforhold, som ytterlegare aukar risikobildet. Ein særleg sårbarheitsfaktor er periodar med stor turisttrafikk, der tunge anleggskøyretøy må dela smale og svingete vegar med eit stort volum av bubilar og personbilar.

For å trygga både lokalsamfunnet, eigne tilsette og leverandørane, har me implementert risikoreduserande tiltak; mellom anna tydeleg skilting, redusert fartsgrense og periodevis stenging av anleggsveg.

Tryggleik for tredjeperson ved regulerte vatn

Tryggleiken til dei som ferdast ved kraftverka og vassdragsanlegga våre tar me alvorleg, og vår klare målsetting er ingen skadar eller ulykker på tredjepart som følge av SKL sine aktivitetar. Vassdraga SKL forvaltar, blir brukt til både kraftproduksjon og friluftsliv. Sidan tekniske anlegg kan skapa utføresette farar for ålmenta, har me stort fokus på sikringstiltak. Me gjennomfører jamlege analysar av bruksmønsteret og sikrar anlegga med gjerde, bommar, lenser og tydeleg skilting. For å førebygga ulykker annonserer me i lokalaviser, på nettsider og i sosiale medium før vinter- og påskeferien med åtvaringar om utrygg is på regulerte vatn.

Det har ikkje vore skadar eller uhell på tredjeperson i 2025.

Kjønnsbalanse, likestilling og diskriminering

I SKL er majoriteten av dei tilsette menn, noko som er ein felles utfordring for kraftbransjen då fagområda dei tilsette representerer tradisjonelt har låg kvinneandel. Med slik skeiv kjønnsbalanse kan det oppstå ulike formar for diskrimineringsrisiko, både på operative og administrative område. Kjønnsbalansen i verksemda er ei risiko me er merksame på og har fokus på å utfordra, då auka mangfald bidrar positivt til både arbeidsmiljøet og innovasjonskrafta. Delen kvinnelege medarbeidarar fall frå 19 % i 2024 til 18 % i 2025. Likevel er den langsiktige trenden positiv, med ein auke frå 14 % i 2020. Toppleinga i selskapet har blitt meir balansert og tel i dag to kvinner og fem menn. Til samanlikning var fordelinga éi kvinne og fem menn i 2024. Me held fram med å ha fokus på å styrka mangfaldet på alle nivå i verksemda.

Det har ikkje vore rapportert hendingar knytt til diskriminering i 2025.

Naturinngrep, arealbruk og lokalsamfunn

SKL utviklar og driftar anlegg for både vass- og vindkraft som produserer naudsynt fornybar energi. Me erkjenner at drifta vår medfører naturinngrep som påverkar både det lokale landskapsbildet, økosystema i vassdraga, og luft- og landområda me forvaltar i samband med vindkraft. I forlenginga av desse inngrepa ligg det ein potensiell risiko for negativ påverknad på lokale interessentgrupper og enkeltpersonar som er knytte til dei råka områda.

SKL er forplikta til å gjennomføra alle sine prosessar i samsvar med gjeldande lovverk for å trygga at rettane til involverte interessentar ikkje blir krenkte. Me legg og stor vekt på involvering av desse gruppene. Ved å etablera dialog tidleg i planleggingsfasen kan me identifisera og redusera negative konsekvensar og bidra til å imøtekomma rettane til dei som blir påverka av våre utbyggingar.

Funn

Faktiske negative konsekvensar og vesentleg risiko i leverandørkjeda

Basert på spørreskjema og eigenrapportering frå utvalde leverandørar, er det per no kartlagt éin leverandør med middels risiko. Leverandøren kan ikkje dokumentera eigne etiske retningslinjer, og me vil følga opp verksemda med oppmoding om at dette blir utarbeidd.

Me har ikkje avdekka faktiske negative konsekvensar rundt brot på anstendige arbeidsforhold og menneskerettar blant dei utvalde forretningskontaktane til SKL.

Kjend leverandørkjederisiko i Noreg

I norsk transport-, bygg- og anleggsbransje er det kjend risiko for sosial dumping¹, manglande HMS-etterleving og brot på arbeidsmiljølova. Langdistansetransport av tunge komponentar og periodar med auka bruk av utanlandsk arbeidskraft gjer at me vurderer dette som ein vesentleg risikofaktor. Som byggherre tar me risikoane på alvor og arbeider aktivt for å førebygga avvik gjennom tett oppfølging av mannskapet på anlegga våre, i tillegg til at me stiller tydelege krav i kontraktane i forkant av prosjektoppstart.

Risiko i vår globale leverandørkjede

Til tross for at majoriteten av våre direkte leverandørar er basert i Noreg, veit me at den indirekte leverandørkjeda inneber høg risiko for brot på menneskerettar og anstendige arbeidsforhold. Leverandørkjedene er svært komplekse og globalt spreidde, noko som gjer det utfordrande med transparens og sporbarheit. Mangelen på innsyn aukar det generelle risikonivået for menneskerettar, arbeidsforhold og miljøomsyn. I det følgande gjer me greie for område med høg risiko for brot på menneskerettar oppstraums i leverandørkjeda vår.

Bygg- og anleggsmateriale

Verksemda kjøper bygg- og anleggsmateriale, hovudsakleg betong og konstruksjonsstål, frå lokale leverandørar. Lenger bak i leverandørkjeda knyt risikoen seg til gruvedrift, utvinning og foredling i land som Kina, India og Russland. Her er det dokumenterte utfordringar knytt til manglande fagforeiningsrettar, uforsvarleg arbeidsmiljø og miljøskadar. For sement og betong ligg den største sårbarheita i utvinninga av mineral og tilsetjingsstoff.

¹**Sosial dumping** oppstår når utanlandske arbeidstakarar får vesentleg dårlegare lønns- og arbeidsvilkår enn det som er vanleg eller lovfesta i Noreg. Dette kan handle om låg lønn, ulovleg lange arbeidsdagar eller dårleg og uforsvarleg bustadstandard.

Vindturbinar

Midtfjellet vindpark består av turbinar som blir produsert i Tyskland. Sjølv om turbinproduksjonen og samansetjinga skjer ved leverandøren sine fabrikkar i Europa, er produksjonen avhengig av ein kompleks leverandørkjede. Kritiske komponentar i turbinane krev råvarer som polysilisium² til kraftelektronikk og andre sjeldne jordartar til generatorane. Utvinninga og foredlinga av desse materiala skjer i stor grad utanfor Europa, og er konsentrert i regionar med høg, dokumentert risiko for brot på menneskerettane.

Elektromekanikk vasskraft

Produksjonen av generatorar, transformatorar og kraftelektronikk blir ofte gjort i Kina, noko som aukar risikoen for brot på menneskerettar og anstendige arbeidsforhold. Komponentane krev store mengder kopar, stål og spesialmineral. Utvinninga og foredlinga av materiala skjer hovudsakleg i regionar med dokumentert høg risiko for brot på grunnleggande arbeidstakarrettar, mangelfullt HMS-arbeid og i ytste konsekvens tvangsarbeid eller barnearbeid i gruvesektoren.

Elektrifisering av bilpark, ladeinfrastruktur og IKT-utstyr

Produksjonen av elektriske køyretøy, ladestasjonar og IKT-utstyr er avhengig av kritiske råvarer vunne ut i land med svak arbeidslivsregulering. Dette gjeld særleg kobolt frå Den demokratiske republikken Kongo, der batteriproduksjonen er sårbar for dokumentert risiko for barnearbeid og dårlege HMS-forhold. Vidare medfører utvinning og foredling av litium og grafitt i Kina og Sør-Amerika ein risiko knytt til uanstendige arbeidsvilkår og brot på urfolksrettar. I tillegg blir polysilisium og kraftelektronikk til både ladestasjonar og IKT-utstyr i stor utstrekning prosessert i Kina.

Verneutstyr og arbeidsklede

Personleg verneutstyr og arbeidsklede blir handla frå norske distributørar, men den faktiske produksjonen av tekstilar, lærvarer og plastkomponentar føregår i stor grad i asiatiske land som Bangladesh, Pakistan og Kina, der nasjonal arbeidslivsregulering og handheving ofte er svak. Risikobildet i tekstilbransjen er særleg knytt til låge lønner, overtid og mangelfull HMS på fabrikkane, i tillegg til utstrekt bruk av uformelle underleverandørar som fell utanfor offisielle kontrollsystem. Vidare inneber produksjon av vernehanskar og sko ein særskilt risiko for helsefarlege arbeidsforhold og barnearbeid ved uregulerte garveri, samt risiko for tvangsarbeid knytt til bomullsproduksjon i enkelte kinesiske regionar.

²**Polysilisium** er eit sjeldant råmateriale som blir brukt i databrikker til elektromekanikk. Produksjonen har høg risiko for menneskerettsbrot fordi mykje av materialet kjem frå Xinjiang-regionen i Kina, der det er dokumentert omfattande bruk av tvangsarbeid mot minoritetar. Streng kontroll og overvaking i området gjer det i praksis umogleg for utanlandske bedrifter å sjekka om deira eigne leverandørar brukar slikt tvangsarbeid.

Handtering av risiko

Iverksette tiltak og vegen vidare

Kontinuerleg arbeid med HMS

Grunna det store risikopotensiale i arbeidet til SKL sine tilsette og underleverandørar, er eit systematisk HMS-arbeid heilt avgjerande. For å redusera risikoen for personskade gjennomfører me følgande aktivitetar og tiltak:

- Risiko- og sårbarheitsanalysar (RoS) av alle arbeidsoperasjonar, i samtlege prosjektfasar (planlegging, prosjektering og utføring).
- Sikker jobb-analyse (SJA) før risikofylte oppdrag.
- Avvikshandtering gjennom aktiv rapportering av uønskte hendingar (RuH) og oppfølging av avvik og forbetningsmeldingar.
- Jamleg oppdatering av instruksar og sikkerheitsbestemmingar.
- Kontinuerleg opplæring og informasjonsarbeid for både eigne tilsette og i samarbeid med leverandørar på våre anlegg.

Tiltaka blir vurdert og tilpassa løpande.

Styrking av SHA-ressursar

Grunna stor utbyggingsaktivitet og høgt prosjekttempo har SKL styrka verksemda med ein ny SHA-koordinator. Personen har god kjennskap til SKL og dei pågåande prosjekta våre, og vil vera eit viktig bidrag til at SKL raskt kan vidareføra fokuset vårt på HMS og førebyggjande sikkerheitsarbeid i eiga drift og anleggsprosjekta.

Vidare oppfølging av transformatorar

Som eit vidare tiltak i oppfølginga av transformatorane som blir produsert i Kina, var ein delegasjon frå SKL på synfaring ved fabrikken. Tidlegare har me mottatt rapportar som seier at dei tilsette arbeider under trygge og anstendige arbeidsforhold. Besøket bidro til å verifisera informasjonen me har mottatt. Inspeksjonen avdekte moderne og velordna fasilitetar, der det blei observert at HMS-arbeidet er høgt prioritert i den daglege drifta, dei tilsette mottar ei anstendig lønn og har ein regulert arbeidsdag på åtte timar.

Revisjon av rutinar av leverandøroppfølging ved fabrikkbesøk

SKL er no i gang med å revidera og styrka rutinane våre for fabrikkbesøk hos leverandørar som produserer vesentlege komponentar til kraftverka våre. Tidlegare erfaringar viser at fråværet av ein einsarta, standardisert rutine for informasjonsinnhenting knytt til HMS og anstendige arbeidsforhold, gjer datagrunnlaget fragmentert. Dette påverkar kvaliteten i aktsemdsvurderingane våre. Gjennom revisjonsarbeidet vil me få fabrikkinspeksjonar med større fokus på desse temaa.

Nytt system for leverandørkjederisiko

For å styrka innsikta i og oppfølginga av leverandørkjeda vår, tok SKL i 2025 i bruk *Factlines*. Det digitale systemet gir oss djupare innsikt og eit betre verktøy for å vurdere og handtera risiko knytt til grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold hos forretningssambanda våre. Som eit første ledd i dette arbeidet har me prioritert og sendt ut aktsemdsvurderingar til leverandørar der SKL hadde ein innkjøpsverdi på over 1 million kroner i 2025. Implementeringa er ein omfattande prosess, og arbeidet med å fasa leverandørane gradvis inn i systemet er i gang.

Oppretta eiga E-post for førespurnadar rundt *Åpenhetsloven*

SKL har oppretta ei eiga e-postadresse for å handtere førespurnader knytte til *Åpenhetsloven*. Her kan ålmenta og andre interessentar venda seg for å få informasjon om korleis me gjennomfører aktsemdsvurderingar og ivaretar menneskerettar og anstendige arbeidsforhold.

Har du spørsmål om *Åpenhetsloven*? Send ein e-post til Openheitslova@skl.as

Signert

Styret i Sunnhordland kraftlag AS
Stord, Juni 2026

